

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ט"ו סיון תשפ"א | דף היומי בבלי: יומא מה | דף הכולל: יומא לא.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תקצ"ג עד תחילת סימן תקצ"ו.
מוסר: שם עולם - 'ולמה הדבר דומה' עד 'ועתה נדבר מעט'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק א' עד סוף פרק א'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

המתווך מרמת גן שסגר עיסקה בין קונה מקפריסין למוכר מארה"ב תוך 20 דקות! רווח או הפסד? מנהלי אגפים ב'דרשו' מסכמים שנת קורונה עם נתונים מפתיעים! "החכם הגדול כמעט הפיל אותי מהסולם", סיפר הסייד הערבי | 2154

הסיפור היומי

הלקוח לא נבהל. "אתה חושב שאתה המתווך היחיד
באזור!?! אני אפנה למתווכים אחרים!" המתווך
השיב לו בנחת: "אתה צודק, אבל אני מתפרנס
מהקב"ה, והוא לא צריך תיווך כדי לפרנס אותי..."

לקוח מקפריסין, מוכר מאמריקה ומתווך מרמת גן נפגשו יחדיו בדירת יוקרה, וזה מה שקרה שם

במשרדו, ומעבר לקו מדבר יהודי מקפריסין, היהודי הקפריסאי רוצה לעבור לגור בארץ ישראל, ומעוניין לרכוש דירת מגורים באזור מסוים בעיר 'רמת גן'.

היהודי הקפריסאי הקציב סכום גדול של שמונה מליון ₪ על מנת לקנות וילה באזור הזה דווקא, [שם עיקר התמחותו של המתווך], ולשם כך הוא מעוניין להיפגש עימו, וללכת לראות דירות.

ה'קפריסאי' היה איש עסקים עסוק ביותר, והוא סיכם עם המתווך שהוא לוקח חופשה מכל עיסוקיו מיום שישי בבוקר ועד ראשון בערב על מנת להגיע לישראל ולרכוש דירה, בראשון בלילה הוא צריך לחזור לחו"ל עם דירה...

המתווך שמח מאד, שסוף סוף מגיע לקוח 'שמן' ורציני. נראה שסוף סוף הולכת להסגר כאן עסקה, עם תשואה גבוהה בצידה. המתווך הכין רשימה של כעשר דירות המתאימות למחיר אותו מעוניין האיש לשלם ולשאר דרישותיו. וקבעו פגישה ליום שישי בשעה 9:00 בבוקר.

מעשה מחזק ביותר ששמעתי מאמור"ר שליט"א ששמע מבעל המעשה בעצמו.

המעשה המדובר הינו ביהודי [הנקרא פשוט] העובד לפרנסתו, הדר בעיר רמת גן, ולפרנסתו הינו 'מתווך' המתווך דירות לאנשים. הימים אינם ימי שגרה אלא ימי 'מגיפת הקורונה', שבהם התהפכו סדרי עולם. [אדר תש"פ - ניסן תשפ"א]. בכל התקופה הזאת היהודי שעובר כ'מתווך' לא הצליח להביא לידי גמר אפילו מכירת דירה אחת, ולא התיה לו שום הכנסה.

'עבודה' הייתה לו הרבה אבל 'הכנסה' לא היה לו כלום, כיון שבתחום הזה אפשר לעבוד קשה מאד ולא להצליח אם בסופו של דבר לא נחתמה עסקה, ואפשר בעסקה הגונה אחת להרוויח הון רב...

המצב הזה גרם לו להיכנס לחוב גדול מאד בבנק של מעל 100,000 ₪ [שכירות מקום, ארנונה, מחיה וכו'] והוא נשא את עינו לשמים אל בורא שמים וארץ, הזן ומפרנס לכל חי. ויהי היום, בראשית חודש ניסן תשפ"א, מצלצל הטלפון

ביום שישי בשעה 8:00 מצלצל הטלפון של המתווך, והקפריסאי מודיע לו שיש לו עיכוב קל והוא יוכל להגיע רק אחר חצות היום... אמר לו המתווך, ה'שולחן ערוך' אומר ש"העושה מלאכה ביום שישי אחר חצות, אינו רואה בה סימן ברכה" [סימן רנא]. אני לא עושה מלאכה ביום שישי אחרי חצות.

הקפריסאי לא נבהל, ואמר למתווך: מה אתה חושב? שאתה המתווך היחיד באזור? יש עוד מתווכים! אמר לו המתווך; אתה צודק אבל אני מתפרנס מבורא עולם, והוא לא צריך תיווך לפרנס, אני בטוח על דברי המדרש "אין אדם שומע לי ומפסיד". ונפרדו לשלום.

ביום ראשון בבוקר מתקשר המתווך לקפריסאי, ושואל אותו; נו, קניית? אמר לו הקפריסאי, שבשבת קודש רח"ל לקחו אותנו מתווכים אחרים לראות את הדירות באזור. והוא עדיין לא סגר עסקה. המתווך עובר אתו על הרשימה שהוא תכנן להראות לו. ברחוב פלוני ראית? כן ראיתי. ברחוב פלמוני? ראיתי. וכך, כל העשר דירות שחשב המתווך להראות לקפריסאי, הראו לו אותם מתווכים אחרים רח"ל בשב"ק...

שאל המתווך את הקפריסאי, ומה אתה אומר? אתה קונה משהו מתוך הדירות האלו? ענה לו הקפריסאי; אני אגיד לך את האמת, שום דירה לא מצאה חן בעיני, אני לא מרגיש שזה דירת החלומות שרציתי.

חשב המתווך לכמה רגעים ואמר לקפריסאי, יש לי רעיון חדש שבשילך, משהו שלא חשבתי עליו מקודם בכלל, אבל ננסה ניסיון אחד. מדובר על דירה ששייכת ליהודי מאמריקה שרוצה למכור אותה ב-12 מיליון ₪, אפילו אין ברשותי מפתח שלה, אבל היא עומדת למכירה כבר תקופה ארוכה, אולי האמריקאי יתרצה

למוכרה בפחות, ונוכל לתווך בינכם.

התקשר המתווך לאמריקאי. מה עם הדירה? שאל. אמר לו האמריקאי שהוא צריך את הכסף דחוף, והוא מוכן לרדת עד למחיר של 9 מיליון ₪ [ממש מבצע...].

שאל המתווך את האמריקאי, יש לך מפתח של הדירה אצל מישהו בארץ - כדי שאני אוכל להיכנס ולהראות אותה ללקוח? אמר לו האמריקאי, ביום שישי הגעתי לביקור בזק בארץ ואני נמצא באזור הדירה. פלאי פלאות!

תוך עשרים דקות נפגשו בדירה, האמריקאי, הקפריסאי והמתווך. לא לפני שהמתווך מזהיר את הקפריסאי שלא יראה סימנים שהוא מתלהב מהדירה, כי אז יעלה האמריקאי את המחיר בחזרה...

רק נכנסו לדירה והקפריסאי מתחיל להתלהב. איזה יופי! איזה סלון ואיזה חלון, איזה מרפסות, איזה נוף, וכך באופן של 'מוסיף והולך' הוא עובר מחדר לחדר, ומקומה לקומה, כולו מולהב למראה הדירה. בסיום הסיוור כבר היה ברור שהקפריסאי מעוניין לקנותה, השאלה הייתה רק המחיר.

הקפריסאי אומר: אני מוכן לשלם שמונה וחצי מיליון ₪. האמריקאי הסתכל עליו ואמר לו אני מוכן למכור בשמונה מיליון ושבע מאות אלף ₪. הושיט הקפריסאי את ידו לאמריקאי ואמר לו "מזל וברכה", שיהיה למזל טוב...

מיד יצאו לעורך דין וחתמו את העסקה ביניהם ובמעמד החתימה נתנו כל אחד צ'ק למתווך 2 אחוז מכל צד, והוא קיבל לידי 843,000 ₪ (!).

(הובא בגיליון 'משנתה של תורה' מתוך עלון 'עלי באר' מס' 1; י"ש"כ להרב פנחס זרביב, 'מכון למעשה')

הסיפור היומי

"לפתע השתי כי מיישהו מטלטל בחוזקה את הסולם שעליו אני עומד", סיפר הסייד הערבי. "כמעט נפלתי ארצה, ואז גיליתי את 'החכם הגדול' עומד למרגלותיי וקורא לעברי: 'סאלים! האם הדת שלכם מתירה לגנוב?...'"

סודה של הכיפה הישנה

למשנהו ומצמיד ללוח המודעות פתקית זעירה. המעטים שפוקדים את בית הכנסת כמעט אינם מבחינים במודעה הקטנה, הכתובה בכתב-יד, שנבלעת בין שלל המודעות הגדולות ממנה. אחד המתפללים שואל את ר' יונה לפרש מעשיו. "השבת אבידה!" משיב ר' יונה, "במצוות רבי זרח ברוורמן, מורי ורבי".

המתפלל מעיין היטב בכתוב וקורא לאיטו: "אבדה לי כיפה לבנה וישנה, המוצא מתבקש להשיבה לי בהקדם ויבוא על שכרו. נאום הקטן זרח ברוורמן".

היה זה בימים הקשים בירושלים שלפני קצת יותר ממאה שנה. מלחמת העולם הראשונה בעיצומה. התרומות להחזקת היישוב היהודי מצטמצמות, והתושבים סובלים רעב ומחסור. מחלות מתפשטות בעיר ומפילות חללים רבים. התושבים מסתגרים בבתיהם, נואשים למעט לחם. מחלונות הבתים בוקעות אנחותיהם של האומללים שלקו במחלת הכולרה, ל"ע.

דמות כפופה חומקת בזריזות בסמטאות. ההלך מחיש את פסיעותיו. זהו ר' יונה לפקוביץ', מתושבי העיר העתיקה. בידי חבילת פתקים קטנים ונייר דבק. הוא עובר מבית כנסת אחד

בפינה אחרת בירושלים, בבית הרפואה 'משגב לדך', עומד אח ליד לוח המודעות, ובוחר את מודעת הכיפה. בתימהון הוא מפטיר: "השבת אבידה על כיפה פשוטה, שאינה שווה יותר משתי פרוטות?! למה לטרוח לחפש אחריה, ועוד להבטיח שכר למוצא הישר?... האיש מושך בכתפיו ועוזב את המקום.

אחריו בא שומר בית הרפואה. גם הוא מביע פליאה: לא מצא רבי זרח במה להתעסק בימים טרופים אלה, מלבד לחזור אחרי כיפה לבנה אבודה?! השניים חולקים זה עם זה את תמיהתם, אבל בטרם הם ממצים את השיחה ונפרדים איש לדרכו, נשמע קולו של ר' יוסף-בנימין השוחט: "אל לכם להרהר אחר מעשיו של רבי זרח, כי אדם גדול הוא. מן הסתם צפון בכיפה סוד שגורם לו לתור אחריה!"

הימים חלפו והכיפה טרם נמצאה. רבי זרח - פניו נפולות וצערו גדול. הכיפה, הוא אומר לכל מי שדורש בשלומו, הכיפה האבודה אינה נותנת לו מרגוע.

אחד ממקורביו, רבי אברהם-יוחנן בלומנטל שמו, החליט לשים קץ לסיפור. הוא ניגש אל הגב' שיינדל בלויא וקנה ממנה כיפה חדשה, שתפרה במו ידיה. "זהו, רבי!" בישר בהתרגשות, "הבאתי לכם כיפה, וכעת תסור העצבות מכם והשלווה תשוב לשרות במעונכם".

הביט רבי זרח חליפות בכיפה ובר' אברהם-יוחנן, וחיך מריר עלה על פניו. "וכי סבור אתה שחסרות לי כיפות?! שאל אותי בעצב. אני זקוק לכיפה הזאת דווקא".

תקווה אחת ניצתה בליבו של ר' זרח, כששמע שהאדמו"ר מלעלוב, רבי דוד בידרמן, הגיב למקרא הפתק והתבטא: "אין לי ספק שהכיפה תוחזר לביתו!"

הזמן חלף, אך הכיפה איננה. הדבק יבש זה כבר ואיבד את כוחו. המודעות נשרו ונשמטו מן הקירות. בני ירושלים שכחו את הכיפה. רק רבי זרח הוסיף לקונן עליה.

יום אחד בא סאלים הסייד, ערבי זקן מכפר השילוח, לביתו של רבי זרח. באמתחתו הייתה... הכיפה האבודה. אושרו של רבי זרח לא ידע גבול. הוא הביט בה בהשתאות. "כיצד הגיעה לידך?"

שאל את האורח.

האיש השפיל את מבטו. "אני רוצה להתוודות", גמגם בקול נוגה. "לפני חודשיים סיידתי את ביתך, וראיתי כי בארון הבגדים מונח נרתיק נחושת. הייתי סבור שהוא מטמון כסף, והגנבתי אותו אל כליי. אלא שאז התאכזבתי לגלות שאין בו לא שטרות ולא יהלומים, אלא כיפה ישנה.

"עבר זמן, ויום אחד הוזמנתי לסייד את ביתו של החכם הגדול (רבי דוד בידרמן). בעיצומה של המלאכה חשתי כי ידיים מטלטלות בחוזקה את הסולם שעליו עמדתי. התאמצתי לשמור על שיווי משקלי, כדי שלא ליפול ארצה, ואז גיליתי את החכם לרגליי, קורא לעברי: 'סאלים! האם הדת שלכם מתירה לגנוב?... ליבי החסיר פעימה. מיהרתי לביתי, והנה החזרתי את הכיפה לבעליה!"

ליטף רבי זרח את הכיפה היקרה והחזירה למקומה.

מה סודה של הכיפה? מדוע הייתה יקרה כל-כך בעבורו?...

שלושים שנה קודם לכן נפטר בירושלים רבי לייב חפץ. בשעה ששכב חולה מסר רבי יהושע-לייב דיסקין, הרב מבריסק, את כיפתו לילד אחד, וביקשו להניחה על ראשו של החולה. הילד לא הספיק למלא את השליחות, ורבי לייב החזיר את נשמתו ליוצרה. הילד לא שב לבית הרב מבריסק, כיון שלא רצה לבשר לו על הפטירה, וסיפר לרבו, רבי אברהם-אהרן פראג, על הכיפה שנתרה בידו. אמר לו רבו בהתפעלות: "זו כיפה בעלת סגולות!" אחרי ההלוויה השיב הילד את הכיפה לרבי יהושע לייב דיסקין. זה לקחה, ומסרה לרבי זרח.

מאותו יום שמר רבי זרח על הכיפה מכל משמר. כיפה שנועדה להיטיב את מצבו של חולה, אינה ככל הכיפות. לכן היעלמותה הסעירה את רוחו כל-כך.

ואכן, כיפה זו שימשה לפחות במקרה אחד להצלת חייו של חולה, כאשר רבי זרח חש אליו וחבש את הכיפה על ראשו: ההטבה הייתה מיידיית. [על-פי ירושלים בתפארתה']

(גיליון 'ברינה יקצור')

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

"גדודי נבחנים נצפו בכל פינה אפשרית, בתחנות אוטובוס, בשטחים פתוחים וכדומה. שכנים שראו זאת פתחו את הצרות בתיהם והביאו עבורם שולחנות וכיסאות... זה היה מחזה מרגש ומחזק

מנהלי אגפים ב'דרשו' מסכמים בקצרה את שנת הקורונה. הנתונים מפתיעים...

"אברכים ובחורים יקרים נצפו בכל פינה אפשרית. בתחנות אוטובוסים, ובשטחים פתוחים כלשהם, כאשר הם עושים את המבחנים בעיניים בורקות. בבחינת 'תורה שלמדתי מתוך הדחק'. "יהודים יקרים פתחו לנו חצרות רחבות ידיים. הביאו כיסאות כתר ופתחו שולחנות, כדי שהנבחנים יוכלו למצוא פינה שקטה במרחב פתוח לעשות את המבחן.

"היה זה החיזוק הגדול ביותר שראינו בעינינו. דווקא בתקופה של מצוקה וקושי, ראינו את הקהל הקדוש מתחזק ואינו רוצה לוותר על כלום, אין ספק כי התורה שלמדו באף תעמדו להם לצמוח ולגדול מאוד בתורה בס"ד".

כאמור, באותם ימים הושק שירות חדש ומיוחד לטובת קהל הנבחנים במטרה שניתן יהיה לקיים את מבחני 'דרשו' במועדם, במערכת טלפונית, כדי שגם אלו שרותקו לביתם עקב מחלה, סגר או בידוד וכדומה, יוכלו לקיים את המבחנים במועדם.

"השירות היה גם למבחני יום חמישי וגם למבחני יום שישי", מסביר הרב דייטש, "כולל השתתפות במסלולי ההגרות והמלגות, לנבחנים שהצהירו כי עמדו בתנאי ההשתתפות. בין היתר התאפשר לקיים את מבחני 'קנין תורה', 'דף היומי בהלכה', 'דף הכולל', 'קנין משניות', 'קנין חכמה', 'המבחן המסכם' ועוד". "היה זה לפלא כי אף בשנה קשה כזו, למרות כל המגבלות, לא רק שכמות הלומדים והנבחנים לא פחתה, אלא אדרבה. נוספו נבחנים חדשים, ומעגלי לומדים נוספים הצטרפו למשפחת 'דרשו'. שיעורים חדשים וכוללים שנרשמו להצטרפות הפליאו את העוסקים בקודש שהזדרזו לעשות הכל למען קליטתם, להגדיל תורה ולהאדירה.

יצירת המופת החדשה - ספר 'המפתח'

במהלך שנה זו נוסף אף נדבך חדש במסע חיזוק התורה, בדמות השקת הספר החדש 'המפתח' של מהדורת דרשו. זאת, קרוב לעשור לאחר ההוצאה לאור של המשנה הברורה במהדורת דרשו, היצירה שכבשה את ארון הספרים היהודי.

בספר נפלא זה נעשתה לראשונה מלאכת איסוף וסיווג במפתחות לפי סדר א'-ב', של רבבות פסקי הלכה מכל מרחבי המ'שנה ברורה, ה'ביאור הלכה' וה'שער הציון' מאת מרנא החפץ חיים זצלה"ה, וכן פסקי גדולי הפוסקים ושאר ההוספות המובאים ב'ביאורים' ומוספים' שבמהדורת דרשו. הביקוש לספר

שנת קורונה מאחורינו. עסקים נסגרו, עובדים פוטרו, חברות רשמו הפסדים, בתי אב רבים הצטרפו למעגל העוני. ומה קרה ב'דרשו'? האם גם שם מסכמים את השנה ב'הפסדים', חלילה? לרגל חג השבועות שוחח סופר 'המבשר' הרב זאב אייזנשטיין עם כמה ממנהלי אגפים ב'דרשו' ושמע מהם נתונים מפתיעים. מסתבר שב'דרשו' נרשמה דווקא צמיחה משמעותית, בכמה וכמה תחומים מהותיים ביותר, ועל כך בסקירה הקצרה שלפנינו, שהתפרסמה כאמור בעיתון 'המבשר' של ערב חג השבועות.

אלפי נבחנים בתנאי קורונה

"בתקופת הקורונה ראינו בחוש עד כמה ציבור הלומדים מחובר למבחנים אלו ואינו מסכים לוותר על קוצו של יוד", מספר מנהל מחלקת קהל וקהילות ב'דרשו', הרב שמעון דייטש. "קיבלנו בקשות ממשפחות בבידוד. אימהות לבחורים ששהו במלוניות והתקשרו, וטרטרו, פשוט התחננו, שישלחו להם מבחנים. כאן נגלתה גם האהבה והאחוה בין הלומדים. אברכים רצו מהכא להתם. ממבודד אחד לחולה שני, להביא מבחנים ולהחזיר אותם מלאים.

"גם במשרד לא נחו לרגע הפקסים והמיילים. מאות ואלפי פניות של אברכים ובחורים שהתחננו למבחנים, במצבים ומיקומים שונים. מלוניות, בידודים, שכונות בסגר וכדומה".

הרב דייטש משחזר את שהיה באותם ימים טרופים: "המבחן הראשון בעת הקורונה, כבר היה מוכן לגמרי וכבר חולק ל-500 (!) מוקדי המבחנים ימים קודם לכן, כאשר לפתע הוטל הסגר ולא ניתן היה לקיים את המבחנים במקומות הרגילים.

"היינו חסרי אונים. אלפי נבחנים נערכו למבחן אך לא התאפשר לערוך אותו במתכונת הרגילה, ובל נשכח כי גם כל עובדי 'דרשו' לא יכלו להגיע למשרדים וכולם עבדו מרחוק. היתה זו בעיה כלל עולמית, שכן גם עבור מבחני דרשו הנערכים בחו"ל מקבלים את החומרים מאתנו, וגם המבחנים נשלחים אלינו לבדיקה, היינו צריכים לאלתר במהירות פתרונות מעשיים.

"בתכנית בזק של 'מהרגע להרגע', הושקה מערכת טלפונית שבה ניתן היה לעשות את המבחנים. במקביל, הודיעו על נקודות שונות בהן ניתן לבוא ולקבל את המבחנים ולהחזיר בסיום המבחן. כמו"כ פתחנו כתובת מייל מיוחדת דרכה התאפשר לקבל את המבחנים ברישום מראש.

החדש היה, ועדיין, עצום. מיד עם הופעתו הוא הפך לרב מכר בארץ ובעולם.

מלאכה עצומה הושקעה ביצירה זו, ועל כך מספר הרה"ג ר' בנימין בירנצווייג שליט"א, מי שעמד בראש צוות העריכה של ה'משנה ברורה' במהדורת 'דרשו', כמו גם בראש צוות העריכה של ספר 'המפתח' - השקעה שנעשתה במשך קרוב לשלוש שנים של עבודה מאומצת ומרוכזת מאוד.

מה פשרו של ספר חדש זה, ומה התועלת הגדולה למען הלומדים הגלומה בו? - שאלנו.

הרב בירנצווייג: "מיד בסיום השלמת ששת חלקי המשנ"ב היה ביקוש גדול מצד רבים מהלומדים להוציא מפתח שיקל על חיפוש ההלכות הרבות במשנ"ב. בפרט לאחר שהתווספו רבבות פסקי הלכות מגדולי הפוסקים ב'ביאורים ומוספים' של 'דרשו'. ביקוש זה נמשך ואפילו התגבר במהלך השנים.

"מצד שני היו שתי סיבות עיקריות לכך שלא נחפזנו להוציא 'מפתח' מיידית, ראשית, כי היו מגדולי ישראל שדעתם היתה שחיבור 'מפתח' על המשנה ברורה, יגרע מידיעת המשנה ברורה אצל רבים, שלימודם יהפוך ליותר מקומי ונקודתי, ופחות רוחבי ועיוני, משום שלאחר הוצאת ה'מפתח', בשביל לדעת הלכה מסוימת יהיה די בחיפוש מקורה המדויק ולא יהיה צורך ללמוד את הסימן כולו. אמנם כיום, התוכנות התורניות של אוצר החכמה וכדו' מצויות בכל בית מדרש וכמעט בכל מחשב של איש תורני, ותורת החיפוש התורני הפכה לנחלת הכלל, ולכן יצירת מפתח מעשי ומצוי לכל על המשנה ברורה הוא דבר נצרך מאין כמוהו.

"מלבד זאת אני חייב לצטט מדברי גדולי ישראל שראו במפתח דבר חיוני עד מאד, ונביא את מה שהובא בהקדמה למפתח, דברי מרן הגאון ר' יצחק הוטנר זצ"ל ('פתח דבר' לאוצר מפרשי התלמוד, בבא מציעא ח"ב) שדבריו מעודדים מאד ליצירה זו: "על ידי השחרור מהטרדה של החיפוש... נעשים כלי המחשבה והעיון לנכסים בני חורין, להתפנות לעבודת עמלה של תורה בעיון במקורות ובגופם של דברים". וכן דברי קודש ממרן הגרא"ז מלצר זצ"ל בהסכמה לספר מסוג זה (מפתח השלם עמ"ס ברכות, ירושלים תש"ד): "ורב מאוד התועלת היוצא מחיבור זה לתופשי התורה, כאשר ייקל עליהם למצוא איזה מבוקש, ולא יאבדו זמנם בחיפוש".

"כמו כן צריך לקחת בחשבון שתכנית 'הדף היומי בהלכה' של 'דרשו' ללימוד דף הלכה בכל יום, מקיפה היום רבבות בכל העולם הלומדים כל יום עמוד במשנ"ב עם עמוד הביאורים של 'דרשו', מה שנתן לנו במשך השנים שעברו מאז הוצאת הסט המושלם, ביקורת של רבבות לומדים ובעקבות כך תיקון טעויות כתיב וכדו', מה שהביא את המשנ"ב במהדורה האחרונה שיצאה בשנת תשע"ז להיות יותר מושלמת ונקיה מסיגים וטעויות. ובעקבות כך ההמתנה היתה משתלמת וממילא יצירת המפתח יותר מדוקדקת ומושלמת".

הרב בירנצווייג מדגיש: "ספר מפתח כשהוא לא ערוך בצורה

הנכונה, מאבד כמעט את כל מעלתו, כי בשביל החיפוש בו צריך עוד מפתח... ולכן יש לדעת כי שתי נקודות קריטיות ישנן להצלחת ספר מפתח, א. ניסוח קצר קליל ותמציתי, ב. שימוש בלשון בני אדם. שכן המחפש במפתח את הערך הרצוי לו, מחפש לפי מה שהוא רגיל בלשונו, וכאן נכנסים לסוגיא מורכבת מאד שאם לא משקיעים בה, הרי הרבה מערך ספר המפתח יורד.

"ישנן דוגמאות אין ספור לניסוחים שהצריכו מחשבה רבה, למשל, אדם מחפש הלכה שקשורה לשמונה עשרה, יש כמה אפשרויות היכן הוא יחפש: שמונה עשרה/ תפילת שמונה עשרה/ תפילת העמידה, ובוהו אנחנו מנסים להיכנס לראש המחפש ולהבין איזו לשון הינה הכי מדוברת בנידון הזה שאותה הוא יחפש ואותה נשים כערך ראשי, שם ימצא את המקורות. אבל מצד שני, הרי יש שיחפשו בלשונות הנוספים, ובוהו עשינו ממש מהפכה גדולה, כשבכל ערך שיש לו כמה לשונות דומות ומדוברות, הבאנו את הלשון הכי מדוברת לכאורה כערך ראשי בו יובאו הציונים להלכה, ולצד זאת הבאנו גם את הלשונות האחרים כערכים, כך שאם יהיה לומד שיחפש ערך בלשון פחות מדוברת, תהיה לו שם הפניה לערך הראשי שבו יש את הציונים להלכה".

"כך לאחר שנאספו רבבות פסקי הלכה, הם חולקו לפי נושאים, וניתנו להם שמות שיהיו נגישים למעיין, וכך נעשתה העבודה צעד אחר צעד, במשך זמן רב, בעמל וביגיעה עצומים, עד שב"ה זכינו לברך על המוגמר. ואכן, כשאנחנו רואים את עיניהם הבורקות משמחה של מרנן ורבנן גדולי הדור כשהספר הזה מגיע לידיהם, וכשאנחנו שומעים את התגובות הנלהבות של הלומדים בכל אתר ואתר, אנחנו מבינים שההשקעה היתה משתלמת, ושהחזון הנועז הזה אכן קרם עור וגידים והפך למציאות של ממש, בכל בית כנסת ובקרוב בעזרת ה' בכל בית יהודי" - חותם הרב בירנצווייג בהתרגשות.

המוני מצטרפים חדשים להפוח בכל יום

פרויקט מיוחד לחיזוק התורה מבית 'דרשו' הוא הנקרא בשם 'הפוח בכל יום' - במסגרתו מקבלים רבבות יהודים, בכל רחבי העולם, לומדים לצד 'בעלי בתים', מייל יומי ובו תכנים של לימוד וחיזוק, שיחות יומיות, שיעור דף היומי מתומצת, ווארטים וסיפורים אקטואליים ומחזקים דבר יום ביומו.

זאת מעבר למוקד השיעורים הרגיל של 'דרשו' שבו ניתן להאזין לשיעורים בדף היומי בבלי, דף היומי בהלכה בשפות שונות, שמיעת מבחנים, תשובות למבחנים, שיעורים בנושא 'גישמאק' בלימוד, ועוד.

בתקופת הקורונה היה ביקוש עצום ואלפים חדשים נרשמו לקבלת המייל היומי, אנשים ישבו בבית סגורים ומסוגרים וב'דרשו' קבלו משוב עצום שזה חיזק אותם מאוד כאשר התכנים כמובן הותאמו לימים אלו.

האמת, ניתן לפרנס ספר עב כרס רק משלל התגובות של אנשים ששאבו חיזוק מיוזמה זו. להלן דוגמה קטנה של סיפור

לומדת ונזכרת מה תפקידה של הציפור החיה..."

מתכוננים לסיום מסלול 'דף היומי בהלכה'

בתקופה האחרונה החלו בלימוד חלק שישי של משנ"ב, במסגרת 'הדף היומי בהלכה', מה שהביא לגל ענק של מצטרפים חדשים, בשל הזדמנות הפז להתכונן היטב לימים הקדושים של חודש תשרי הבעל"ט. בימים אלו החלו ללמוד הלכות ראש השנה, לאחר מכן הלכות יום הכיפורים, סוכות וארבעת המינים, ואין להכביר במילים על הטעם הענוג שירגיש כל צורב בעת שייכנס אל חודש תשרי ותלמודו בידו - כל הלכות החגים כמונחים בקופסא.

במקביל, החלו להיערך בקדחתנות לקראת הסיום של מחזור דף היומי בהלכה, בחודש אדר תשפ"ב. אזי יסיימו את ששת חלקי משנה ברורה. ב'דרשו' מתכוננים בעז"ה ל'אירוע מכונן' - שרשרת מעמדי הוד מפוארים כמיטב המסורת של 'דרשו' בראשות ובנשיאות מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א, בהשתתפות אלפי הנבחנים המאושרים.

מרגש ששיגרה אחת המשפחות הנהנות מהחיזוקים דבר יום ביומו. היתה זו תגובה לסיפור שהובא ב'הפותר', אודות ציפור שצייצה ודפקה מדי יום על חלון ביתה של משפחה מסוימת, ולאחר שהאב התפלל מעמקי לבו מצא בתרגום רבי יונתן בן עוזיאל שהציפור החיה ששילח הכהן ביום טהרת המצורע, היתה שבה לביתו ונוקשת על חלוננו, להזכיר לו שלא ידבר לשון הרע.

בני המשפחה שנחשפו לדברי התנא הקדוש קיבלו על עצמם להתחזק בלימוד הלכות שמירת הלשון, וראה זה פלא, הציפור נעלמה לבלי שוב אחרי תקופה ארוכה שהטרידה את המשפחה. אם המשפחה הגב' משרקי, סיפרה ל'דרשו' כי לאחר שקראה את הסיפור החליטה להתחזק גם היא בלימוד הלכות שמירת הלשון: "חיפשת את הספר", היא כותבת, "הוא לא היה במקום הרגיל אלא במקום אחר בספריית הספרים שלנו.

"בזמן שהוצאתי אותו, נפל באותו זמן כרטיס ברכה שהיה על ידו. על הכרטיס היתה תמונה של ציפור, וזה גרם לי לחייך ולהיזכר בסיפור שבגללו החלטתי ללמוד את הלכות שמירת הלשון. מאז אני משתמשת בכרטיס הזה בסימניה, ומדי יום אני

פרשת השבוע

משהתקרבו הגרי"ז ופמלייתו אל עבר הגבול הרוסי, פנה לעברם חייל נאצי בשאגות איזמות: "תנו את הכסף" ... תוך כדי שאגותיו הבחין הנאצי כי חיילים רוסיים מתקרבים, וינס על נפשו

ישועות שהתרחשו אצל שלושה דורות לבית בריסק בזכות הסגולה הידועה של בעל 'נפש החיים'

אנשי המכס מהרחוב מבלי להיכנס לחנות... למעשה היה שם הנס מלושב בדרך הטבע, כי בבואם אל חנותו של יהודי זה, הגיעה עת אכילתם, ופסקו הרשעים מעבודתם ועשו 'סימן' על חנותו כדי שידעו מהיכן להמשיך בבדיקתם, אמנם בסיימם את הסעודה טעו וחשבו שכוונת הסימן לומר - שחנות זו היא האחרונה שבדקה ועליהם להמשיך לבדוק מהחנות הבאה ואילך.

המעשה השני - בהגיע העת שהיה על הגה"ק רבי חיים זי"ע להתייצב לפני ועדת הרופאים של צבא רוסיה, כי בא זמנו לשרת כחייל בצבא הרוסי, ותרב בבית יהודה תאניה ואניה, כי ידועה ומפורסמת היתה הסכנה הגדולה לשמש כחייל בצבאם. ביום המיועד נסע לשם הגר"ח בלווית אביו ה'בית הלוי', ובכל משך נסיעתם למדו יחדיו את דברי 'נפש החיים'. בהגיעם לשם הזהירו אביו שלא יסיח דעתו לרגע מ'אין עוד מלבדו', ואכן תיכף ומיד בצאתו מבדיקת הרופא הודיעו לו הערלים שהוא משוחרר ללא כל עילה וסיבה.

והשלישית, היתה עם הגרי"ז זי"ע בימי האימים. כשנכנס צורר היהודים 'מש"ו לפולין, ברח מיד הגרי"ז לוורשה, ועל ידי פספורט מזוייף יצא משם בנסי ניסים. משהתקרב אל עבר הגבול

על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו (במדבר ט יח) שלוש עובדות סיפר הגאון רבי דוד סולובייצ'יק אודות קיום הסגולה הידועה של בעל 'נפש החיים', האחת שהתרחשה עם אבי זקנו ה'בית הלוי', השניה בזקנו הגר"ח, והשלישית עם אביו הגרי"ז, וזה דבר המעשה:

רחוב צר היה רחוב החנויות של יהודי בריסק, משני צדדי היו שערים שניתנו להיפתח ולהיסגר בכל עת. פעם הגיעו אנשי השלטון וסגרו את שערי הרחוב משני הצדדים, כדי לבדוק את היהודים ואת מעלימי המס אשר ביניהם, והחלו בודקים לפי סדר הרחוב חנות אחר חנות. אין צריך לומר ש'חיל ורעדה יאחזון' בקרב כל העם, כי אוי לו למי שנתפס תחת יד שונאי ישראל הללו. ברם, פחדם של אלו לא היה אלא 'משל' לפחדו של אחד מאחינו בני ישראל שעסק בממכר צעיפים ולא שילם עליהם מס כלל...

היהודי החיש פעמיו אל הגה"ק ה'בית הלוי' זי"ע בבכי ובדמעה, כדת מה לעשות להעביר את רעת הגזירה הקשה. ויכנס עמו ה'בית הלוי' החדרה ויסגור הדלת בעדם, פתח את הספר 'נפש החיים' בדיבורי הקודש הללו, ולמד עם עמו בהתמדה רבה פעם אחר פעם, עד שבאו להודיעם שניצל היהודי מהם כי יצאו

לנו סגולת 'נפש החיים' לעבור את כל הדרך בתוככי פולין. אך משהגענו אל הגבול הרוסי נרגעה סערת נפשי, כי נראה היה שכבר חלפה הסכנה, ואז הסחתי דעתי לרגע מה'אין עוד מלבדו', ובו ברגע צץ לנגדנו הנאצי ימ"ש, וחזרתי מיד להתעמק במחשבת 'אין עוד מלבדו', ותיכף באה הישועה".

(ע"פ באר הפרשה)

הרוסי, פנה לעברו חייל נאצי ובשאגות אימות זעק לעבר הגר"ז ופמלייתו: 'תנו את הכסף'... תוך כדי שאגותיו הבחין הנאצי כי חיילים רוסיים מתקרבים, וינס על נפשו ושבה השלווה לשרור במחנם ועברו בשלום את הגבול. לאחר מכן פנה הגר"ז אל בני לווייתו והסביר להם פשרן של דברים: "במשך כל הדרך עד כאן היתה כל מחשבתני נתונה אך ורק ב'אין עוד מלבדו', ואכן הועילה

קול העם

כעבור דקות אחדות צלצל הסלולארי שלי, מעבר לקו היה אחד ממכריי ששאל כמה ילדים יש לי ואם אני זכאי לערכה שחילקו, ואם כן, האם אספתי אותה כבר. התפלאתי. מה פשר החקירה הזאת?

טעות מכוונת

אחר הדברים האלו הסלולארי שלי צלצל. מאחורי הקו מכר שלי ששאל כמה ילדים יש לי ואם אני זכאי לערכה שחילקו, ואם כן האם אספתי כבר?

לשאלתי על מה כל התחקור הזה, הוא השיב: "הבוקר גם אני וגם אשתי הלכנו להביא את הערכה, כל אחד בנפרד, לא ידענו שהשני כבר לקח, ועכשיו יש לי שתי ערכות בבית ואני מחפש מישהו שזכאי ולא אסף. אבל בינתיים כל מי ששאלתי כבר לקח, ואיני רוצה שיהיה גזל בידי חלילה!"

לא יודע מי התרגש יותר, אני או בתי. מה שבטוח, שיותר מהמעדנים שהיא קיבלה היא שמחה מההשגחה הפרטית שראתה עין בעין, שהקב"ה דואג לכל נברא, ומעשיית רצונו לעולם לא מפסידים.

צעדנו יחד למרחק שני בניינים מאתנו לאסוף את המגדנות, לשמחתנו ולשמחת המשפחה שלקחה כפול. כשאותו מכר שמע את הסיפור שלנו, הוא נרגע ואף התרגש, בראותו שהטעות כביכול, לא היתה כלל טעות, אלא דיוק אלוקי לעושי רצונו.

(מאת בעל המעשה, גיליון 'טיב הקהילה')

המעשה דלהלן אירע עמי בערב חג השבועות השנה. לרגל החג חילק אחד מארגוני הצדקה בשכונתנו מוצרי חלב מפנקים, והודיעו בתא קולי שמשפחות משישה ילדים ומעלה זכאיות לקבלת הערכה המכובדת, בשעות החלוקה שפורסמו.

אלא, שאני יוצא מוקדם לכולל ואשתי יוצאת מוקדם לעבודה, כך שלא יצא לאף אחד מאיתנו לאסוף את הערכה לכבוד החג בשעות החלוקה. כשחזרתי בצהריים שאלה אותי בתי בת העשר מדוע לא קיבלנו את הערכה, מה גם שהיא ראתה את המשאית עם הערכות, והיו שם דברים שהיא ממש אוהבת.

הסברתי לה שאמא הייתה בעבודה ואבא בכולל, והחלוקה הייתה בשעות הלימוד שלי (אני מתחיל מוקדם) ולא שווה לבטל אף רגע אחד של לימוד בעבור כל הון שבעולם, כמו שכתוב: "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף".

והוספתי להסביר לה בארוכה ובנועם, שאם עושים רצון ה' לא מפסידים לעולם, ואם ה' ירצה זה יגיע אלינו, ואם לא זה, הקב"ה לא מוגבל בלשלוח שפע של דברים טובים וטעימים בדרכים שרק הוא יודע איך.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

"העסק שלי 'קורץ' מאוד לגנבים ושוודדים למיניהם", סיפר בעל הצ'ינג', "וכבר שדדו אותי לא פעם. ולפיכך הציע לי הגאון הגדול רבי מנדל כהן זצ"ל, שאקיים את הסגולה המפורסמת..."

יום 'ברכת כהנים' שיהיו בה לכל הפחות שני כהנים, כדי שתקיים המצוה בהידורה מדאורייתא, ובכך תגן עליו מפני המזיקין! ואכן, סיים האיש, מאז שהתחלתי להקפיד בסגולה נפלאה זו, יש לי שמירה עליונה מיוחדת, ופסקו כל הפריצות והגניבות בחנות!

ומפורש הדבר להדיא בספר הזוהר הקדוש פרשה נשא (ח"ג דף קמו.), וזה"ל: "אמר רבי שמעון, בשעתא דהאי כ"ה אתער בדינוי, לא יכלין בני עלמא למיקם קמיה" [בעת שמתעוררת בעולם מידת הדין הקשה הרמוזה בתיבת 'כה', אין בני העולם יכולים לעמוד מפניה]. "ובשעתא דפרסין כהני ידיהו, דאתיין מחסד [ובשעה שפורסים שפורסים הכהנים ידיהם בנשיאות כפיים, שהם באים משורש מידת החסד], אתער חסד דלעילא ואתחבר בהאי כ"ה [מתעורר החסד העליון להתחבר במידת 'כה' דקדושה, כנגד כ"ה אותיות שבברכת כהנים], ומתבסמא ומתברכא באנפין נהירין לבני ישראל [ומתבסם ומתברך בפנים מאירים לבני ישראל], ואתעדי מנהון דינין [וסרים מהם הדינים]. הדא הוא דכתיב (במדבר ו כג) 'כה תברכו את בני ישראל', ולא לשאר עמין וכו'" עכלה"ט, יעוין שם עוד אריכות נפלאה.

(טיב הקהילה)

שח הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א: סיפר לי אחד מבני שליט"א, שפעם בעת לכתו ברחובותיה של ירושלים, עצר אותו איש אחד בסמוך לבית כנסת קטן, ובהכירו אותו שהוא כהן מיוחס ביקשו אם יכול להיכנס לבית הכנסת לישא את כפיו במצות ברכת כהנים באהבה.

משנכנס בני אל בית הכנסת ראה שכבר יש שם כהן אחד, המוכן ועומד לעלות אל הדוכן, והבין שכנראה משתדלים באותו בית כנסת להדר אחר שני כהנים לכל הפחות, כדי שתהא בידם ברכת כהנים דאורייתא!

לאחר שנשא את כפיו וביקש לצאת לדרכו, ניגש אליו אותו אדם והודה לו על טוב ליבו, והתנצל בפניו בהסבירו שיש לו במרכז ירושלים חנות קטנה להחלפת כספים, הנקראת צ'ינג', ובהיותו עסוק תדיר בסכומים גדולים במזומנים, הן בפריטות מטבע חוץ, והן בפריטות צ'קים וכדומה, הרי מטבע הדברים חנות שכזו 'קורצת' לגנבים ושוודדים למיניהם... והוא עומד תמיד שם בסכנה, הן בגוף והן בממון, וכבר שדדוהו כמה פעמים, ויותר קרוב הוא להפסד מלשכר...

ולפיכך הציע לו הגאון הגדול מרבני ירושלים רבי מנדל כהן זצ"ל, שיקיים הסגולה המפורסמת לשמוע ולקבל מדי

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

כמה אנשים נחשבים ל"רבים" לענין עוון הלבנת פני חברו ברבים

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

חלק לעולם הבא. וכמה אנשים נחשבים ל'רבים' לענין איסור זה? בביאורים ומוספים מביאים מה שכתב בזה הח"ח להלן (לשון הרע כלל ב באמ"ח ס"ק א בהגה"ה) שסתם רבים הם שלשה אנשים. והאם מספר זה כולל גם את המלבין עצמו, או שהכוונה לשלשה מלבד המלבין עצמו? - הפמ"ג (בספרו מתן שכרן של מצוות חקירה ה ד"ה ומסתברא) כתב שמסתבר שדי בשלשה

על לאו נוסף שעלול המספר לשון הרע לעבור, אנו למדים בהלכה הנלמדת היום ב'חפץ חיים' (פתיחה, לאווין, סעיף יד), שאם גינהו כל כך בדברים עד שנשתנו פניו מחמת כן, עובר על לאו של 'לא תשא עליו חטא', שהוא אזהרה שלא לבייש אדם מישראל אפילו במקום התוכחה, וקל וחומר שלא במקום התוכחה. למעלה מזה, אם מביישו בפני רבים, שאז כבר כרתוהו חז"ל מהעולם הבא ואמרו: המלבין את פני חברו ברבים אין לו

חובת השמירה (פי"ד) על חומרת עוון הלבנת פנים וז"ל: "ומכל זה יתבונן האיש הנלבב עד כמה צריך להיזהר בדבורו שמדבר אל חברו, שבל יבא להלבנת פנים שהוא לא תעשה מן התורה אף בינו לבין עצמו, ובפרט אם מדבר עמו בפני אחרים, ומצוי מאד בחבורת אנשים שעוסקים בדברי שיחה, שאומר אחד על חברו דבר דרך שחוק ופניו מתלבנים, ובדיבור קל אפשר שמאבד עולמו, והחכם עיניו בראשו לשמור אז מוצא שפתיו, וכשיעלה על לבבו להוציא איזה דבר שחוק שאפשר שחברו יתבייש, ישים רסן על שפתיו, ובכגון זה נאמר "ושמת סכין בלועך וגו".

כולל המלבין עצמו. אכן, יש שכתבו (קובץ תורת האדם לאדם ח"ו עמ' 222) שמדברי הח"ח כאן משמע לכאורה, שצריך שלשה מלבד המלבין עצמו, וזאת ממה שכתב: 'שלא לדבר איתו קשות עד שיכלימונו וכו' ובפני אחרים וכו' שלא היה ברבים, אבל אם הלבין את פניו ברבים וכו'. ומשמע שכשמלבין את חברו בפני אחרים' [שזה לכל הפחות בפני שנים חוץ מהמלבין עצמו], עדיין אין זה נחשב ברבים, ובהכרח שרק אם יש שלושה מלבד המלבין עצמו נחשב כרבים. עוד מביאים בביאורים ומוספים מה שכתב הח"ח בספרו

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

הקושיא והתירוץ של האמרי אמת לסבו השפת אמת

יומא דף מה

ואש המזבח תוקד בו

שמקטירין בבוקר, תתלקח בכהן אש ה' לעמוד לשרת לפני ה' בזריזות יתירה ובאימה ובריאה. האדמו"ר מגור בעל ה'אמרי אמת' בהיותו ילד, שאל את סבו ה'שפת אמת' מה פירושה של המילה 'בו' האמורה בפסוק 'והאש על המזבח תוקד בו', ולשם מה היא נכתבה? ביקש הסבא מהנכד שישב בעצמו. אמר הילד, יתכן שכוונת הכתוב היא שהאש של המזבח תהיה יוקדת בו, בכהן בעצמו, דהיינו שיתקדש בסילודין עד כדי כך שיעלה את עצמו עם הקרבן...

(עלינו לשבח)

הרה"ג רבי זלמן סורוצקין זצ"ל בספרו אזנים לתורה מביא את הרשב"ם שמפרש שכוונת הפסוק לומר תוקד בו דהיינו ביום. שהלא מדובר על מערכה שניה של קטורת, שהיו מקריבים אותה בשעת הקרבת התמיד, והיה די להדליק מערכה זו בהתחלת עבודת הבוקר כדי להכין גחלים לקטורת של שחר, ואעפ"כ היתה דולקת כל הלילה! ומזה אפשר ללמוד על מדת הזריזות בעבודת ה'. וע"י זה יבואר מה שכתב בליקוטי יצחק, בשם גדול אחד, שפירש "ואש המזבח תוקד בו" - בכהן, היינו שבראות הכהן את האש הבוערת כל הלילה, כדי שיהיו גחלים מוכנים לקטורת,

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

מי שאין ברשותו מחזור לתפילה בראש השנה - כיצד ינהג בנוגע לאמירת מלכויות זכרונות ושופרות?

עצמה, וכן לא ניתן לשנות את סדרן. ולכן, לדוגמה, מי שנקלע בראש השנה לסביבה שאין בה יהודים, ואין ברשותו 'מחזור' של ראש השנה, לא יתפלל תפילת מוסף אלא אם כן הוא זוכר בעל פה את כל ברכותיה; ויתכן שעליו לומר את עיקרי העניינים של מלכויות, זכרונות, ושופרות, ללא ברכה, כדי לצאת ידי חובה מדאורייתא לדעה הנ"ל.

[שו"ע תקצג, א-ב, משנ"ב א רה, וביה"ל ד"ה מעכבות; ביאורים ומוספים דרשו, 7, וראה שם, 2; שו"ע תקצה, א, ומשנ"ב א; ביאורים ומוספים דרשו, 2]

חכמינו ז"ל תיקנו לומר בתפילת מוסף של ראש השנה שלוש ברכות - מלכויות, זכרונות ושופרות. ונחלקו ראשונים, אם הזכרת המלכויות, הזכרונות והשופרות, היא מדאורייתא, אלא שחכמים תיקנו לאומרם עם ברכה ועם הפסוקים שבהם נזכרו ענייניהם; או שכל עיקרה של תקנה זו הוא מדרבנן. (ויש שכתב, שאף חובת הברכות היא מדאורייתא). ואמרו חכמים, ששלוש ברכות אלו "מעכבות זו את זו", דהיינו שלא ניתן לומר רק אחת מהן בפני

מי שיודע לתקוע רק 'שברים' ו'תרועה' - האם יתקע בראש השנה קולות אלו ללא ה'תקיעה'?

בתרועה שבין שתי תקיעות. אולם, אם יודע לתקוע שברים ותקיעה, יתקע שלושה סדרים של 'תקיעה שברים תקיעה'; וכן אם יודע לתקוע תרועה ותקיעה, יתקע שלושה סדרים של 'תקיעה תרועה תקיעה', כיון שאם הקול שיודע לתקוע - השברים או התרועה - הוא התרועה האמורה בתורה, הרי קיים את המצוה. ובאופן זה, שאינו יודע לתקוע את כל הקולות הנדרשים, לא יברך על התקיעה.

[שו"ע תקצג, ב, משנ"ב ג, וביה"ל ד"ה ואם, וד"ה או]

חובת תקיעת שופר מן התורה, היא - שלושה סדרים של 'תקיעה תרועה תקיעה'. ומכיון שלא ידוע לנו אם ה'תרועה' האמורה בתורה היא מה שנקרא בפנינו 'שברים תרועה', 'שברים' לחוד, או 'תרועה' לחוד, אנו תוקעים שלושה סדרים לכל אחד משלושת קולות אלו.

ומי שנקלע בראש השנה למקום שאין בו 'בעל תוקע', ויש ברשותו שופר, אך אינו יודע לתקוע כי אם תקיעה בלבד, או שברים ותרועה בלבד, לא יתקע כלל, כיון שהמצוה אינה מתקיימת אלא

כשיש אפשרות להשיג שופר או מחזור לתפילה - איזה מהם יש להעדיף?

ואף במקרה שהוא מסופק אם אכן ישיג שופר באחד מהישובים, ובישוב האחר יוכל בוודאות להשיג מחזור - הספק דאורייתא מחייב יותר מה'ודאי דרבנן', ועליו לנסות להשיג את השופר. אולם, במקרה שהתקיעה בשופר היא 'ספק ספקא', וכגון שהוא מסופק אם יוכל להשיג שופר, וגם אינו יודע לתקוע את כל סדרי התקיעות (ראה לעיל) - יש להעדיף את הישוב שבו יוכל להשיג מחזור.

[שו"ע תקצה, א, ומשנ"ב א; ביאורים ומוספים דרשו, 2]

מי שנקלע לקראת ראש השנה למקום שאין בו שופר ולא 'מחזור' לתפילה, ואינו יודע את התפילות בעל פה, ויש באפשרותו לנסוע לפני החג, או לצעוד רגלית בחג עצמו, לאחד משני ישובים סמוכים, אשר באחד מהם יוכל להשיג שופר, אך לא יהיה בידו מחזור, ואילו בשני יוכל להשיג מחזור, אך לא יהיה בידו שופר - עליו להעדיף את המקום שבו יוכל להשיג שופר, משום שמצות תקיעת שופר היא מדאורייתא, והתפילה היא מדרבנן.

* מעת שמברכים על תקיעת השופר לפני תפילת מוסף, עד גמר התקיעות שבמוסף, לאחר ברכת 'שופרות' - אסור להפסיק בדיבור, כיון שהברכה חלה על כל התקיעות. ומותר להפסיק בדיבור בעניני התקיעות, או בתפילות, דהיינו, הן בתפילת מוסף עצמה, והן באמירת תהילים, בבקשות פרטיות, בניגון התפילה יחד עם החזן, ובאמירת 'ברוך הוא וברוך שמו'; וכן מותר להפסיק בדברי תורה מעניני התקיעות, כגון הלכות תקיעת שופר. ואף מי שהפסיק בענינים אחרים, לא יברך שנית, אלא אם כן הפסיק בין הברכה לתקיעה הראשונה בדיבור שאינו קשור לתקיעות.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לגבות תשלום על קייטנה המתקיימת בתשעה באב?

ישראל - יש מפוסקי זמננו שהורה שאין לגבות מההורים את התשלום עבורה בתור שכר, אלא בתור מתנה. ועוד אמרו חכמים: "כל האוכל ושותה בתשעה באב, אינו רואה בשמחת ירושלים; וכל המתאבל על ירושלים, זוכה ורואה בשמחתה". וכמובן, חולה וכיוצא בו, שמותר להם מן הדין לאכול בתשעה באב, אינם נענשים על כך חלילה.

[שו"ע תקנד, כד-כה, ומשנ"ב מט-נ; ביאורים ומוספים דרשו, 72]

חכמינו ז"ל אמרו, כי העושה מלאכה או מסחר בתשעה באב, ואף לאחר חצות היום, אם הדבר מסיח את דעתו מהאבילות - לא יראה ברכה במעשיו, דהיינו, שלא ירוויח מאומה במלאכתו ובמסחרו, ואף אם בפועל ירוויח מעיסקה מסוימת שעשה בתשעה באב, ייגרם לו הפסד בעיסקה אחרת כנגד רווח זה; ויש מפרשים, שאף ייגרם לו הפסד בגין עיסקה זו. וקייטנה לפעוטות המתקיימת בתשעה באב, כמצוי בארץ

הלוח היומי

ט"ו בסיון | רבי יצחק דב ב"ר משה אריה קופלמן זצ"ל, ר"י לוצרן, בעל שיח יצחק

היום ומחר הם שני ימים טובים המופיעים במגילת תענית (פ"ג), על שבהם גלו אנשי בית שאן ואנשי בקעתא, ואף הם היו יתד רעה לישראל בימי יוונים... וכשגברה יד בית חשמונאי והגלו, עשאו ימים טובים. בשנת ב' אלפים י"ט, התקיים מעמד ברית בין הבתרים באלוני ממרא-חברון (מדרש תנחומא). וי"א בליל פסח (פרבי דר"א). בשנת ד' אלפים תתנ"ט, החל המצור של הצלבנים על ירושלים, עד שכבשוה לאחר 5 שבועות.

יארצייט:

בשנת ב' אלפים שי"ד: יהודה בן יעקב אבינו ולא אהא אמנו ע"ה, וכן לידתו הייתה ביום זה (בעל קצ"ה).
 תרכ"ט: רבי ידידיה רפאל חי ב"ר יוסף אבולעפיה זצ"ל, ר"י בית א-ל, בעל צדק ושולם, קנין פירות ועוד.
 תרס"א: רבי מנחם שלמה ב"ר צבי אבענד זצ"ל, אב"ד נמירוב, בעל עבודת משא.
 תרפ"ד: רבי אברהם ב"ר צבי לנדמן זצ"ל, משפטיובקא.
 תש"ד: רבי משה דוד ב"ר יעקב פרץ פרידמן הי"ד, מגרוסוורדיין, בעל פרי חמד.
 תש"ד: רבי דב בער קליין הי"ד, אב"ד אוהעל.
 תשס"ה: רבי אפרים פישל ב"ר אריה מרדכי לייב רבינוביץ זצ"ל, ר"י באיאן וחבר מועצת גדולי התורה.
 תשע"א: רבי יצחק דב ב"ר משה אריה קופלמן זצ"ל, ר"י לוצרן, בעל שיח יצחק.

כל מילה בכוונה היא רכוש גדול

הג"ר מיכל יהודה ליפקוביץ אמר: יש להתרגל להתפלל לאט לאט, ובל יחשוב מה תוסיף עוד קצת כוונה, כי כל תיבה בכוונה היא רכוש גדול והישג גדול עד מאוד, ובמשך הזמן יתרגל להתפלל כדת וכדין.
(דרכי החיים ח"ב עמ' רמה)

נשתדל להתפלל במתינות, ומתוך כך נזכה לכוון כראוי, ונזכור שכל תוספת קטנה של כוונה מעלתה עצומה עד למאוד

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il